

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011475
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121011475.6

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred senátom zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Cabana, PhD., a prísediacich Pavlíny Kramárovej a JUDr. Ivony Reinhardtovej, v trestnej veci odsúdeného: A. D., nar. XX.XX.XXXX v Q. M., O. XXX, XXX XX O., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.01.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 67 ods. 1 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 11T/66/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/98/2016,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 13.07.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh na podmiennečné prepustenie odsúdeného: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to trest vo výmere 11 rokov za zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) v spojení s § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 11T/66/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/98/2016, a trest, resp. zvyšok trestu, vo výmere 2 roky 9 mesiacov a 7 dní za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákona, uložený rozsudkom Krajského súdu Nitra zo dňa 31.10.2002, sp. zn. 1T/45/2001, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.04.2003, sp. zn. 1To/12/2003.

Odsúdený vo svojom návrhu, ktorý niekoľkokrát doplnil, poukázal na rôznorodú rozhodovaciu činnosť slovenských a medzinárodných súdov týkajúcu sa účelu trestu, na slovenské a medzinárodné právne predpisy, ďalej bolo poukázané na jeho rodinu - manželku a syna, ktorí ho ako otca potrebujú, a osobitne jeho syn vzhľadom na jeho nepriaznivý zdravotný stav, na zákaz tzv. reťazenia trestov a nutnosť vykonávať „1 trest“, jeden individualizovaný trest, na neprimeranosť trestu k trestnému činu a okolnostiam a pomerom páchatel'a, a tiež poukázal na zásadu, že nikto nemôže byť vystavený krutému zaobchádzaniu a mučeniu.

Odsúdenému bol počas konania ustanovený obhajca, ktorý sa v konaní písomne vyjadril tak, že poukázal na rozhodovaciu činnosť slovenských súdov a potrebu individualizácie a primeranosti trestu, a účelu trestu, ktorý má prispieť k polepšeniu a náprave páchatel'a.

Na verejnom zasadnutí boli vykonané listinné dôkazy, a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, lustrácia ZVJS, odpis z registra trestov, rozhodnutie: Okresného súdu Komárno sp. zn. 11T/66/2014, rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp. zn. 4To/98/2016, pripojený spis Okresného súdu Trnava sp. zn. 6PP/151/2020, a z neho: uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 12.02.2021, sp. zn. 6PP/151/2020, a uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 06.04.2021, sp. zn. 3Tos/43/2021.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 24.08.2021 okrem iného vyplýva, že v súčasnosti riaditeľ hodnotí správanie i aktivitu odsúdeného v prospech podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu, avšak vzhľadom na komplexnosť údajov preukazujúcich stav plnenia podmienok na podmienené prepustenie poukazuje na skutočnosť, že termín, kedy môže byť v zmysle § 66 zákona č. 300/2005/ Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov odsúdený podmienne prepustený, uplynie dňa 21.03.2024. V zmysle uvedeného riaditeľ konštatuje, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča jeho prepustenie.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia dňa 21.03.2024 vo vzťahu k trestu uloženého rozhodnutím Okresného súdu Komárno, sp. zn. 11T/66/2014, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Nitra zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/98/2016, pričom z trestu uloženého rozhodnutím Krajského súdu Nitra zo dňa 31.10.2002, sp. zn. 1T/45/2001, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09.04.2003, sp. zn. 1To/12/2003, podmienené prepustenie nie je možné.

Z uznesenia Okresného súdu Trnava zo dňa 12.02.2021, sp. zn. 6PP/151/2020, a uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 06.04.2021, sp. zn. 3Tos/43/2021, vyplýva, že okresný súd dňa 12.02.2021 žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu, ktorý mu bol uložený tiež rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 11T/66/2014, zamietol, a nadriadený súd dňa 06.04.2021 sťažnosť odsúdeného, proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o podmienené prepustenie, podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť pre nesplnenie zákonných predpokladov pre podmienené prepustenie.

Obhajca na verejnom zasadnutí uviedol, že klient spĺňa podmienky na podmienené prepustenie a preto ho navrhol podmienne prepustiť, pričom skúšobnú dobu a probačný dohľad nechal na zväžení súdu.

Odsúdený sa verejného zasadnutia nezúčastnil, vyslovil súhlas s konaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona „Ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.“

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona „Osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/20220101.html>> okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienčne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienčné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienčnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienčnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienčného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienčnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienčnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Súd návrh o podmienčnom prepustení zamietol z dôvodu, že návrh bol podaný predčasne, pretože bol podaný pred uplynutím lehoty jedného roka od predchádzajúceho rozhodnutia o zamietnutí návrhu o podmienčnom prepustení v zmysle § 415 ods. 1 Trestného poriadku.

Odsúdený už v minulosti žiadal o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 11T/66/2014, v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.01.2017, sp. zn. 4To/98/2016, pričom o tomto návrhu rozhodol Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 12.02.2021, sp. zn. 6PP/151/2020, tak, že návrh odsúdeného zamietol. Proti tomuto uzneseniu o zamietnutí podal odsúdený sťažnosť, o ktorej rozhodol nadriadený súd uznesením zo dňa 06.04.2021, sp. zn. 3Tos/43/2021, tak, že sťažnosť odsúdeného zamietol.

S poukazom na uvedené skutočnosti a ustanovenie § 415 ods. 1 Trestného poriadku potom odsúdený môže návrh o podmienené prepustenie podať opätovne a účinne, t. j. tak, aby sa súd návrhom meritórne zaoberal, až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne. Lehotu jedného roka podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku je potrebné počítať od právoplatnosti uznesenia o zamietnutí predchádzajúceho návrhu, t. j. odo dňa 06.04.2021. Odsúdený tak môže opätovne podať návrh o podmienené prepustenie po uplynutí dňa 06.04.2022 s poukazom na § 63 ods. 4 Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd návrh odsúdeného z júla 2021 zamietol, pretože tento bol podaný predčasne - pred uplynutím lehoty jedného roka od zamietnutia predchádzajúceho návrhu na podmienené prepustenie podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, ktorá končí dňa 06.04.2022.

Pretože návrh odsúdeného súd zamietol z dôvodu jeho predčasného podania, nebolo potrebné sa ním meritórne zaoberať a skúmať jednotlivé podmienky podmieneného prepustenia. Z tohto dôvodu súd tiež postupom podľa § 295 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 272 ods. 3 Trestného poriadku odmietol návrhy obhajoby na dokazovanie, pretože sa týkali okolností nepodstatných pre rozhodnutie. Tieto návrhy, resp. ich časť, by boli podstatné pre rozhodnutie len v prípade, ak by súd meritórne posudzoval podmienky podmieneného prepustenia, teda ak by návrh odsúdeného bol podaný po 06.04.2022, čo nebol.

Vzhľadom na rozsiahlosť argumentácie odsúdeného sa súd aspoň stručne vyjadrí k splneniu prvej zákonnej podmienky. Podmienené prepustiť odsúdeného z výkonu trestu, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, možno podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody. Odsúdenému bol uložený a vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov za zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby. Dve tretiny z 11 rokov je 7 rokov a 4 mesiace. Podľa § 68 ods. 5 Tr. zák. opätovné podmienené prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné, preto odsúdeného nemožno podmienené prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za trestný čin vraždy, pretože odsúdený už bol z tohto výkonu trestu podmienené prepustený, a súd rozhodol o jeho neosvedčení sa v skúšobnej dobe a o tom, že zvyšok trestu vykoná. Odsúdený má začiatok trestu, do ktorého nastúpil po predchádzajúcom podmienenom prepustení, stanovený na deň 14.02.2014. K tomuto dátumu je potom potrebné pripočítať zvyšok predchádzajúceho trestu vo výmere 2 roky 9 mesiacov 7 dní a dve tretiny z ďalšieho uloženého trestu vo výmere 7 rokov a 4 mesiace, a týmto spôsobom je možné určiť dátum možného podmieneného prepustenia na 21.03.2024. Súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.01.2016, sp. zn. 6Urtos/1/2016, podľa ktorého „keď dôjde aj k takému prípadu, ako je to uvedené v tomto rozhodnutí, že odsúdený môže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva ako prvý a nemôže byť prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva ako druhý, pretože už raz bol z tohto výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený, súd, ktorý rozhodne o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, musí vo výroku svojho rozhodnutia uviesť, z ktorého výkonu trestu odňatia slobody sa podmienené prepúšťa a v rozhodnutí musí aj uviesť skutočnosť, že z výkonu trestu odňatia slobody bude podmienené prepustený až po vykonaní nariadeného trestu odňatia slobody, z ktorého nemôže byť podmienené prepustený. Z uvedeného vyplýva, že odsúdený po pozitívnom rozhodnutí súdu o jeho podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z ktorého môže byť prepustený, ak spĺňa podmienky § 66 Trestného zákona, bude fakticky prepustený z výkonu trestu odňatia slobody až po vykonaní trestu odňatia slobody, z ktorého nemôže byť podmienené prepustený (§ 68 ods. 5 Trestného zákona).“ Pokiaľ odsúdený poukazuje na neprimeranosť uloženého trestu a nepriaznivé dôsledky tohto trestu na odsúdeného a jeho rodinu, súd uvádza, že z povahy trestu vyplýva, že tento bude mať negatívne dôsledky na odsúdeného a jemu blízke osoby. Súd tiež uvádza, že v konaní o podmienenom prepustení súd môže výlučne skúmať podmienky na podmienené prepustenie podľa § 66 Trestného zákona, a nemôže skúmať, či trest, ktorý mu bol uložený v konaní, v ktorom súd

rozhodoval o vine a treste, je alebo nie je primeraný. Inak povedané, súd v konaní o podmiennečnom prepustení nemôže skúmať primeranosť trestu uloženého v „pôvodnom“ konaní, pretože by tým na seba prebral úlohu, ktorú mal prvoinštančný súd a odvolací súd, resp. ktorú môže mať súd pri rozhodovaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch, čo by bolo neprípustné. Súd v konaní o podmiennečnom prepustení nemôže posudzovať vecnú správnosť výroku o treste v „pôvodnom“ konaní.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Okresného súdu Trnava pomerom hlasov 3 : 0 (§ 180 v spojení s § 163 ods. 4 Tr. por.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.